

5. RBM методологія у стратегічному плануванні громади: як досягати результатів замість планувати процеси. Проєкт SURGe. 02.10.2024. URL: <https://decentralization.ua/news/18703>

УДК 351:342.5

Харитонович Аліна

Здобувачка вищої освіти факультету права, публічного управління і менеджменту

Назаренко Марина

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та менеджменту

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

РЕФОРМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Ключові слова: публічне управління, економічне відновлення, цифровізація, повоєнний розвиток.

Сучасна система публічного управління в Україні стикається з комплексом системних викликів, які значно ускладнюють процес повоєнного відновлення та реконструкції. Аналіз поточного стану дозволяє виокремити три проблемні області, що потребують негайного втручання та системних змін.

Перша та найбільш очевидна проблема - це надмірна бюрократизація адміністративних процесів. На практиці це проявляється у необхідності проходження численних узгоджувальних процедур, збору великої кількості документів та тривалих очікуваннях на прийняття рішень. Такі умови призводять до значного уповільнення темпів відбудови, підвищення вартості проєктів та неефективного використання обмежених ресурсів [1]. Друга серйозна проблема - це недостатній рівень прозорості у використанні

міжнародної фінансової допомоги. В умовах, коли Україна отримує значні обсяги зовнішньої підтримки для відновлення, відсутність ефективних механізмів моніторингу витрат створює серйозні ризики. Реалізація великих інфраструктурних проектів часто супроводжується недостатньою публічністю процедур закупівель, обмеженим доступом до інформації про виконання контрактів та слабкою системою аудиту результатів. Це може підірвати довіру міжнародних партнерів та обмежити обсяги подальшої фінансової підтримки [2]. Третя проблема - це недостатня гнучкість системи державного управління. Повоєнна реальність характеризується швидкозмінними умовами, новими викликами та непередбачуваними обставинами. Централізована система управління, повільні процедури внесення змін до нормативно-правової бази та відсутність механізмів оперативного реагування значно ускладнюють процес адаптації [3, с. 3].

Для подолання проблем необхідний підхід, який би включав: спрощення адміністративних процедур у сфері відновлення інфраструктури; зменшення кількості необхідних дозвільних документів та автоматизації більшості процесів; створення системи моніторингу використання міжнародної допомоги; розвиток механізмів оперативного реагування на економічні виклики через делегування більших повноважень на місцевий рівень; активніше залучення місцевих органів влади до процесів відновлення, оскільки саме вони найкраще обізнані про реальні потреби своїх територій та можуть забезпечити більш ефективне використання ресурсів.

Аналіз міжнародного досвіду реформування публічного управління після кризових періодів пропонує Україні цінні інсайти та готові рішення (Табл.1) [4].

Таблиця 1

Успішні практики реформування публічного управління

Країна (період)	Основна реформа	Економічний ефект
Німеччина	Децентралізація влади	Відновлення промисловості за 5-7

		років
Південна Корея	Повна цифровізація державних послуг	Зростання інвестицій на 40% за 5 років
Грузія (2004-2012)	Радикальні антикорупційні реформи	Збільшення іноземних інвестицій у 5 разів

Децентралізація стала причиною "економічного дива". Передавши місцевим органам влади реальні повноваження та фінансові ресурси, Німеччина забезпечила швидке прийняття рішень на місцях, де найкраще знають потреби територій [4]. Модель цифровізації довела, що технології можуть бути потужним інструментом боротьби з корупцією та бюрократією. Переведення 95% держпослуг в онлайн-формат не лише зменшило корупційні ризики, а й створило комфортне середовище для бізнесу [5, с.2]. Антикорупційні реформи демонструють, що радикальні зміни можливі за короткий термін. Заміна всієї митної служби, реформа МВС та створення прозорих сервісів дозволили країні вийти з кризи та стати однією з найбільш привабливих для інвестицій держав регіону [5].

На основі аналізу міжнародного досвіду пропонуються практичні заходи, спрямованих на прискорення відновлення країни: впровадити принцип "тиші - згоди" у сфері відновлення інфраструктури. Якщо відповідний орган не надав відповіді у встановлений законом термін (наприклад, 10 робочих днів), дозвіл вважається автоматично наданим; створити єдиний реєстр всіх дозвільних документів, необхідних для відновлювальних робіт, з чіткою регламентацією термінів їх отримання. Запобігання корупції у використанні коштів на відновлення вимагає: впровадження платформи "Є-Відновлення" з повною інформацією про всі відновлювальні проекти, їх фінансування, виконавців та поточний статус; автоматизований контроль витрат за допомогою штучного інтелекту для виявлення аномальних платежів та потенційно корупційних схем; публічний доступ до всіх даних про використання коштів.

Висновок. Україна стоїть перед можливістю створити принципово нову, ефективну систему публічної влади, яка поєднуватиме європейські стандарти прозорості з урахуванням національних особливостей. Ми розглянули підхід, що поєднує три елементи: спрощення адміністративних процедур, повну цифровізацію державних послуг та нульову толерантність до корупції. Для України це означає необхідність створення спеціалізованих інституцій з координації відновлення, впровадження сучасних систем моніторингу витрат та розвиток професійного потенціалу публічних службовців. Реалізація запропонованих заходів дозволить прискорити темпи відновлення та закласти міцні підвалини для стабільного економічного розвитку в довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Сахарук А. Адміністративні Процедури: Сучасні тенденції та проблеми. «Консультант» Юридичний маркетплейс: послуги юриста онлайн - consultant.net.ua. 2024 URL: <https://consultant.net.ua/consultant-article/5676>.
2. Назаренко М.О. Динаміка трансформаційних процесів згідно показників якості життя населення крізь призму економічної безпеки держави. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. № 7 (13). С. 188–196. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-7\(13\)-188-195](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-7(13)-188-195)
3. Кошелева Л. Світові тенденції становлення публічного управління та адміністрування соціалізації економіки. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. 2024 URL: <https://pa.journal.in.ua/index.php/pa/article/view/154/156>.
4. Петько С. Цифровий прорив республіки Корея у сфері державного урядування. Економіка та суспільство. 2022 URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1660/1597/>.
5. Журавель Я. Актуальні європейські моделі децентралізації влади та перспективи їх впровадження в Україні. Глобальна організація

союзницького лідерства. 2023 URL: <https://goal-int.org/aktualni-yevropejski-modeli-detsentralizatsiyi-vladi-ta-perspektivi-yih-vprovadzhennya-v-ukrayini/>.

УДК: 331.363: 35.088.6+ 351

Храпіцька Олександра

Здобувачка вищої освіти інституту економіки та менеджменту

Національного університету «Одеська політехніка»

Науковий керівник: **Шепель Марина** Кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування інституту
економіки та менеджменту

Національного університету «Одеська політехніка»

Ключові слова: модернізація, професійна підготовка, імідж, етика, державний службовець.

Суспільні зміни актуалізують оновлення системи професійної підготовки державних службовців. Її реформування є важливим для ефективного управління, етичної стійкості та позитивного іміджу посадовців. В умовах євроінтеграції та цифровізації високий рівень компетентності стає ключем до відновлення довіри громадян, що зумовлює потребу в пошуку шляхів удосконалення підготовки кадрів.

Мета даного дослідження - визначити вплив професійної підготовки державних службовців на удосконалення їх іміджу та етики в умовах змін.

Реформа професійного навчання визначила механізми надання освітніх послуг, зробивши їх більш адаптованими до сучасних викликів. Вона акцентувала важливість підготовки управлінців для розвитку державного управління та місцевого самоврядування. Перехід до практичного засвоєння знань формує аналітичне мислення, а цифрові технології та міжнародна співпраця підвищують якість освіти. Водночас плановість і системність залишаються основою ефективного розвитку публічних службовців [1].